

Fig. 1: Larve af afrikansk frugtvikler i peberfrugt
Kilde: Marja van der Straten, National Reference Centre,
National Plant Protection Organization (NL), <https://gd.eppo.int>

Fig. 2: Angreb af afrikansk frugtvikler i tangerin. Th. Udgangshul efter larve. Kilder: Lucie Noubel & Jean Michel Mei - Border Inspection Post of Marseille (FR), Marja van der Straten, National Reference Centre, National Plant Protection Organization (NL), <https://gd.eppo.int>

Hold øje med Afrikansk frugtvikler – *Thaumatotibia leucotreta*

**November
2022**

Afrikansk frugtvikler er en lille sommerfugl, som angriber en lang række dyrkede planter. Den er i Afrika et alvorligt skadeinsekt på især Citrus, men også på markafgrøder som bomuld og majs.

Vikleren spredes ved handel med tropiske frugter og grøntsager, og der er gennem de senere år sket en markant stigning i fund af vikleren ved importkontrol af frugt, grønt og planter til EU.

Afrikansk frugtvikler er på EU's liste over karantæne-skadegørere. Landbrugsstyrelsen undersøger for den i markedsførings leddene, primært i engrosled, og udfører også importkontrol af frugt og grønt, der importeres fra lande uden for EU.

Levevis og symptomer på angreb

De voksne frugtviklere lægger deres æg uden på frugter, frøkapsler mv., hvorefter larverne trænger ind og begynder at æde af plantevævet. De store larver forlader frugten og forpupper sig i jorden. Der kan være mange generationer om året.

På grund af dens krav til høje temperaturer for at gennemføre sin udvikling anses det for usandsynligt, at arten kan etablere sig på friland i Danmark.

Skaden opstår ved larvernes gnav inde i frugter, nødder mv.

Symptomerne afhænger af værtplanten; på citrusfrugter kan man opdage angreb ved larvens runde udgangshuller, der er omgivet af mørkt væv, eller ved omfattende gnav lige under skrællen (Fig. 2). På fersken, blomme og andre stenfrugter æder larven især omkring stenen. I det angrebne væv ses ophobning af larvens ekskrementer.

Hvordan ser vikleren ud?

Den voksne frugtvikler er lille og uanselig, blot 7-8 mm lang med brune vinger med en hvid prik og mørke, halvmåneformede tegninger ved spidsen af forvingen. Hannen har på bagvingerne et karakteristisk rundt mærke, der ligner et lille nøglehul (Fig. 3).

Larven har mørkt hoved og varierer i farve fra blegt lysegul til lyserød-orange hos de fuldt udviklede larver, der bliver 12-20 mm lange (Fig. 1).

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Afrikansk frugtvikler har stor økonomisk betydning som skadegørere på en lang række frugt- og grøntafgrøder, hvor larvens gnav medfører store udbyttetab.

Den er især alvorlig i citrusplantager, hvor tabet kan blive op til 90 %.

Den angriber mange afgrøder, der importeres til EU-lande, hvor den ved importkontrollen konstateres stadig hyppigere. I Danmark vil den kunne gøre skade i væksthushproduktionen af peber (*Capsicum annuum*) og chili (*Capsicum* spp.).

Hvilke planter angriber den?

Afrikansk frugt angriber mere end 70 værtplanter tilhørende 40 plantefamilier. Blandt dyrkede værtplanter er bl.a. vigtige afgrøder som bomuld (*Gossypium hirsutum*), bønne (*Phaseolus* spp), majs (*Zea mays*), kakao (*Theobroma cacao*), kaffe (*Coffea* spp.), Citrusarter (dog ikke citron), avocado (*Persea americana*), fersken (*Prunus persica*), granatæble (*Punica granata*), peber (*Capsicum* spp.). Desuden angribes visse prydblplanter.

Hvor findes afrikansk frugtvikler?

Afrikansk frugtvikler er udbredt i Afrika i området syd for Sahara. Den har spredt sig til Israel, hvor den har været til stede siden 1984.

I Europa blev den i 2009 fundet på chiliplanter i et væksthush i Nederlandene, hvor den blev udryddet. Den fanges lejlighedsvis i lysfælder i Nordeuropa, bl.a. i Sverige og Storbritannien, men det er ikke sandsynligt, at viklerne stammer fra etablerede bestande.

Hvordan spredes den?

Afrikansk frugtvikler spredes over større afstande ved handel med frugt, grøntsager og planter. Især spredes

den ved import af inficerede appelsiner og andre citrusfrugter fra lande, hvor den forekommer udbredt, bl.a. Sydafrika og Israel, og ved import af friske peber- og chilifrugter fra Afrika.

Hvad kan du gøre?

- Hold øje med symptomer på importerede peberfrugter og chili, avocado samt frugter fra andre værtplanter.
- Vær opmærksom på udgangshuller efter larver på citrusfrugter (undtagen citron).
- Tjek for larver og gnav inde i frugten, i citrusfrugter lige under skrællen, hvis du opdager huller.

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Landbrugsstyrelsen undersøger for forekomst af karantæneskadegørere, heriblandt afrikansk frugtvikler. Bliver den fundet i Danmark, iværksætter Landbrugsstyrelsen omgående tiltag, der skal forhindre spredning og udrydde skadegøreren.

Anmeldepligt - hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af afrikansk frugtvikler skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakt:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Landbrugsstyrelsen
 Planter & Biosikkerhed
 Nyropsgade 30, 1780 København V
 Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Fig. 3: Afrikansk frugtvikler, voksen han.
 Kilde: Marja van der Straten, National Reference Centre, National Plant Protection Organization (NL), <https://gd.eppo.int>